

ONDERWIJS | SAMENWERKING MET BEDRIJFSLEVEN BINNEN AGROLEEFT

‘Dit geeft toegang tot schatkist aan talent’

ANK VAN LIER

Medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van agrarische bedrijven. Binnen het initiatief AgroLeeft trekken onderwijs en bedrijfsleven in Zuidoost-Nederland samen op om het aanbod en kennisniveau van personeel op niveau te houden.

De agrofoodsector is een belangrijke economische motor van Limburg. Om die ook in de toekomst draaiende te houden, moeten bedrijven kunnen blijven beschikken over voldoende en goed opgeleide medewerkers. Vanuit die achtergrond werd in 2015 AgroLeeft opgezet.

‘Dit is een samenwerking tussen het groene onderwijs en het bedrijfsleven’, vertelt programmamanager Janneke Janssens. ‘Yuverta in Horst, dat groene vmbo- en mbo-opleidingen aanbiedt, is de kartrekker. Daarnaast haakten destijds primaire bedrijven aan.’

Door intensiever en structureler samen op te trekken, wilde men onderwijs en praktijk beter op elkaar laten aansluiten, vervolgt Janssens. ‘Op dat vlak was het nodige te winnen. De eerste ‘ronde’ van AgroLeeft vond plaats tussen 2015 en 2019, met subsidie van het Regionaal Investeringsfonds (RIF) mbo.’

Vanaf de start kent AgroLeeft drie pijlers: onderwijsontwikkeling, professionalisering van docenten en praktijkbegeleiders en gezamenlijke pr en werving. Janssens: ‘Bij onderwijsontwikkeling gaat het om het samenstellen van nieuw lesmateriaal, maar ook om het ontwikkelen van meer praktijkgericht onderwijs. We brengen de studenten meer naar het werkveld en ondernemers naar de school.’

De eerste fase van AgroLeeft werd in 2019 positief afgesloten; de instroom van ‘groene’ studenten was met 60 procent toegenomen. Na het aflopen van de RIF-subsidie stond het initiatief twee jaar op eigen benen. In 2022 startte AgroLeeft 3.0. Naast RIF-subsidie vanuit de Rijks-overheid is nu ook geld beschikbaar vanuit de regio; er wordt bijgedragen vanuit de Investeringsagenda Noord-Limburg en Keyport.

‘Aanvankelijk richtte AgroLeeft zich vooral op Noord-Limburg, in-

middels ligt de focus op heel Limburg en een stukje Brabant’, zegt Janssens. ‘Maar ook qua aangesloten partners en inhoud is opgeschaald en verbreed. Dat was nodig omdat we een enorme transitie signaleerden, zowel binnen de agrosector als in het onderwijs.’

Zo winnen bijvoorbeeld AI en robotisering terrein in de agrosector, noemt Janssens als voorbeeld. ‘En binnen het onderwijs wordt ‘blended learning’ meer gemeengoed. Hierbij worden meerdere onderwijsvormen gecombineerd en kiezen leerlingen hun eigen leerpad.’

Naast primaire bedrijven zijn toeleveranciers en ketenpartijen aangehaakt, waaronder de LLTB. In totaal heeft AgroLeeft nu zeventig partners uit de praktijk. ‘Ook meer onderwijspartijen doen mee: Hogeschool Zuyd, HAS green academy en Universiteit Maastricht.’

ONDERZOEK VOOR BEDRIJVEN

De inhoudelijke verbreding krijgt vorm via een vierde pijler: onderzoek en kennisontwikkeling. ‘We verbinden onderzoeksvragen uit de praktijk aan het onderwijs’, legt Janssens uit. ‘Een practoraat bij Yuverta, vergelijkbaar met een lectoraat in het hbo, vormt de verbindende schakel. Zij zorgen dat studenten onderzoek doen voor bedrijven. En bij sommige onderzoeken trekken mbo-studenten samen op met universitaire en hbo-studenten.’

De gezamenlijke werving is ook geïntensiveerd. Binnenkort wordt een pr-campagne gelanceerd om jongeren die nog weinig weten van de agrosector te motiveren voor deze branche te kiezen. Daarnaast haakt AgroLeeft aan bij het online-platform Meet the Youngsters, dat studenten en bedrijven verbindt. ‘Zo hopen we nog meer jongeren te stimuleren om te kiezen voor een agrarische toekomst.’

Dit is nog niet alles, want twee

De initiatiefnemers van AgroLeeft willen jongeren, zoals deze Yuverta-leerlingen, meer naar het werkveld brengen.

Foto: Yuverta

‘We brengen studenten meer naar het werkveld en ondernemers naar school’

jaar geleden werd vanuit AgroLeeft een breed ingestoken mbo-opleiding rondom agrifood opgezet. ‘Deze telt inmiddels negentien studenten’, vertelt Janssens. ‘Voor komend schooljaar hebben zich 21 nieuwe studenten aangemeld.’

Deze studenten leren over veel facetten in de sector, zoals duurzaamheid, digitalisering en de korte keten. ‘De leerlingen worden dus niet opgeleid tot vaktechnisch specialisten, maar zijn straks breed inzetbaar’, aldus Janssens.

Volgens Susanne Görtz, hoofdbestuurder bij de LLTB, heeft de sector behoefte aan zulke mensen. ‘Het is belangrijk dat onderwijs en praktijk elkaar opzoeken en dat de ontwikkeling van onderwijsmodules door blijft gaan binnen AgroLeeft. Hier-

bij moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de behoeften van het bedrijfsleven.’

Ondernemers geven al gastlessen op scholen en er worden projecten opgezet waarin studenten en bedrijven samenwerken, geeft Görtz aan. ‘Studenten ontwikkelden bijvoorbeeld een eierdoos van fruitpulp. Als LLTB vervulden we hierbij een stimulerende en initiërende rol.’

Tien jaar AgroLeeft heeft veel opgeleverd, benadrukt Janssens. ‘Ik ben blij met de intensieve samenwerking die is ontstaan tussen onderwijs en bedrijfsleven. Iedereen ziet het gedeelde belang hiervan, zeker in deze krappe arbeidsmarkt.’

Door samen te werken kan volgens Janssens praktijkgericht en

aantrekkelijker onderwijs worden geboden. ‘En bedrijven komen al in een vroeg stadium in contact met potentiële medewerkers; ze hebben toegang tot een schatkist aan talent. Een win-winsituatie dus.’

MEDEWERKERS OPLEIDEN

De komende jaren komt extra focus te liggen op het opleiden van medewerkers die al actief zijn in de agrarische sector, vertelt Janssens. ‘Ook zij moeten mee in de ontwikkelingen.’

Zij-instromers krijgen ook extra aandacht. ‘AgroLeeft 3.0 loopt in 2028 af, maar daarna blijft er werk aan de winkel. Het behoud van goed personeel vraagt continu aandacht’, stelt de programmamanager.

‘We begrijpen elkaar nu beter dan tien jaar geleden’

Glastuinder René Zwinkels in het Brabantse Helenaveen vindt dat AgroLeeft duidelijk meerwaarde heeft voor de agrarische sector in Zuidoost-Nederland. ‘Ik had altijd al de overtuiging dat het groene onderwijs en bedrijfsleven meer samen moesten optrekken. AgroLeeft heeft hier invulling aan gegeven; onderwijs en bedrijfsleven zijn echt nader tot elkaar gekomen’, zegt de mede-eigenaar van Greenco. Dit snackgroentebedrijf is vanaf het begin AgroLeeft-partner.

‘We begrijpen elkaar nu beter dan tien jaar geleden. Door de samenwerking kunnen onderwijsinstellingen de ontwikkelingen in de sector beter volgen. Hierdoor is de kwaliteit van het groene onderwijs naar een hoger niveau getild. Dat trekt ook weer studenten aan’, legt Zwinkels uit. ‘En niet te vergeten: AgroLeeft heeft meer bekendheid gegenereerd voor wat het werken in de land- en tuinbouw inhoudt. Dat is cruciaal om leerlingen te werven, want onbekend maakt onbemind.’

Doel van AgroLeeft is onderwijs en praktijk beter op elkaar te laten aansluiten en aan elkaar te koppelen.

Volgens programmamanager Janneke Janssens van AgroLeeft biedt het initiatief een win-winsituatie.

Leerlingen in het groene onderwijs maken kennis met diverse facetten in de sector, waaronder digitalisering. Foto's: AgroLeeft